

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

NACRT
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DOPRINOSIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, veljača 2012.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

A) Ocjena stanja

Zakon o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09 i 18/11 - dalje u tekstu: Zakon) jedinstveni je propis kojim su uređeni doprinosi za sva obvezna socijalna osiguranja Republike Hrvatske. Pod obveznim osiguranjima misli se na grane što ih čine:

- **mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti** (I. STUP) – uređeno Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07, 35/08, 121/10 130/10, 139/10, 61/11, i 114/11),
- **mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje** (II. STUP) – uređeno Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (Narodne novine, broj 106/99, 63/00, 107/07 i 114/11),
- **zdravstveno osiguranje i osiguranje zdravlja na radu** – uređeno Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 150/08, 94/09, 153/09, 71/10, 139/10 i 49/11),
- **osiguranje za slučaj nezaposlenosti** – uređeno Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 80/08 i 121/10).

Zakon se primjenjuje s početkom od 1. siječnja 2009. a prije početka primjene, (u okviru reforme sustava zdravstvenog osiguranja čiji je nositelj Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi) dopunjen je novim odredbama (Narodne novine, broj 152/08) te je propisana obveza dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za umirovljenike i za nezaposlene osobe. Sljedeća izmjena Zakona objavljena je u Narodnim novinama, broj 94/09, kojom je izmijenjena odredba o iznosu osnovice za obračun doprinosa za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (Narodne novine, broj 43/96). Zadnja izmjena Zakona objavljena je u Narodnim novinama, broj 18/11 kojom je zakonski test usklađen s propisima koji uređuju obvezna osiguranja te dodatno nomotehnički uređen.

Zakonom su uređena sva pitanja vezana uz doprinose kao što su: vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obveza i način obračunavanja, obveza plaćanja i rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa.

Planom Vlade Republike Hrvatske, između ostalih mjera za gospodarski oporavak i razvoj poduzetništva, predviđeno je smanjenje doprinosa na plaće kao izravnu mjeru povećanja troškovne konkurentnosti gospodarstva.

Pored navedenog, u primjeni odredaba Zakona je, od strane Ministarstva financija – Porezne uprave, uočeno da pojedine odredbe Zakona treba uskladiti s odredbama propisa koji su doneseni nakon njegove zadnje izmjene i to:

- Zakon o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 114/11),
- Zakon o dopuni Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 114/11),
- Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika (Narodne novine, broj 61/11).

Kako Porezna uprava, između ostalih poslova i zadataka iz svog djelokruga, a sukladno odredbi članka 3. stavak 3. Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine, broj 67/01, 94/01, 177/04 i 128/10) predlaže i promjene porezne politike i poreznih propisa, te drugih propisa radi unapređenja poreznog sustava i učinkovitijeg ubiranja poreza i obveznih doprinosa to je ocjena da odredbe Zakona treba ovom prilikom izmijeniti i/ili dopuniti odnosno urediti na način kako bi se mogli dati odgovori na

svako postavljeno pitanje glede obveze i obveznika te načina postupanja i kako bi odredbe Zakona bile jasne i primjenjive za sve osobe koje su obveznici doprinosa ili koje su dužne u skladu s njim postupati, te poboljšati naplatu doprinosa.

B) Osnovna pitanja koja bi trebalo urediti Zakonom

Zakonom treba urediti sljedeća osnovna pitanja:

1. Provođenje mjera za gospodarski oporavak i razvoj poduzetništva

Kao izravnu mjeru povećanja troškovne konkurentnosti gospodarstva potrebno je smanjiti opću stopu doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 13%.

2. Poboljšanje naplate doprinosa

Kao mjeru poboljšanja naplate doprinosa uvesti obvezu prijeboja dospjelih, a neplaćenih obveza doprinosa s potraživanjima koje obveznik doprinosa – dužnik ima temeljem ugovornog odnosa s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

3. Daje se mogućnost Vladi RH da može uredbom propisati način provedbe uplate doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici i obveznike provedbe uplate doprinosa čime se stvara zakonski okvir za bolju naplatu doprinosa.

4. Ostale promjene i uređenje teksta Zakona

Pojedine odredbe Zakona potrebno je dodatno preurediti radi sigurnije primjene i tumačenja, a pojedine odredbe potrebno je i nomotehnički urediti.

C) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Kao posljedica smanjena doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 13% predviđa se smanjenje prihoda proračuna po osnovi doprinosa za zdravstveno osiguranje kao i povećanje prihoda proračuna s osnova prijeboja dospjelih obveza doprinosa s potraživanjima koja proizlaze iz ugovornog odnosa s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i to:

I. SMANJENJE PRIHODA PRORAČUNA

VRSTA PRIHODA	PODACI 2011		PROJEKCIJA ZA 2012.			PROJEKCIJA ZA 2013. I NAREDNE GODINE		
	1	2	3	4	5	6	7	8
	STOPA ¹	UKUPAN PRIHOD (iznos u kunama) ²	STOPA ³	UKUPAN ⁴ PRIHOD (iznosi u kunama)	RAZLIKA PRIHODA	STOPA	PRIHOD ⁵ (iznosi u kunama)	RAZLIKA PRIHODA U 2013 I NAREDNIM GODINAMA U ODNOSU NA 2011 GODINU
Doprinosa za zdravstveno osiguranje	15 %	17.722.809.921	13%	16.207.853.936	- 1.514.955.985	13%	15.450.375.943	- 2.272.433.978

¹ Važeća opća stopa doprinosa za 2011. prema Zakonu o doprinosima.

² Ukupan prihod od doprinosa za zdravstveno osiguranje koji je ubran primjenom svih važećih stopa za zdravstveno osiguranje. Izvor: Informatički sustav Porezne uprave.

³ Predložena opća stopa doprinosa koja bi se primjenjivala od 1. svibnja 2012. i nadalje.

⁴ Projekcija ukupnog prihoda od doprinosa za zdravstveno osiguranje koji bi trebao biti ubran u 2012. primjenom svih važećih stopa za zdravstveno osiguranje (15% do kraja travnja 2012., 13% od svibnja 2012. i ostalih propisanih stopa). Kod izrade projekcije polazilo se od pretpostavke da će osnovica za obračun doprinosa biti ista kao i u 2011.

⁵ Projekcija ukupnog prihoda od doprinosa za zdravstveno osiguranje koji bi trebao biti ubran u 2013. primjenom svih važećih stopa za zdravstveno osiguranje (13% i ostalih propisanih stopa). Kod izrade projekcije polazilo se od pretpostavke da će osnovica za obračun doprinosa biti ista kao i u 2011.

II. POVEĆANJE PRIHODA PRORAČUNA			
VRSTA PRIHODA	PODACI 2011	PROJEKCIJA ZA 2012.	PROJEKCIJA ZA 2013. I NAREDNE GODINE
1	2	3	4
	UKUPAN PRIHOD (iznos u kunama)	UKUPAN PRIHOD (iznos u kunama)	UKUPAN PRIHOD (iznos u kunama)
Prihod po osnovi prijeboja dospjelih obveza doprinosa sa potraživanjima koja proizlaze iz ugovornog odnosa s HZZO-om	-	60.000.000	100.000.000
III. RAZLIKA SMANJENJE I POVEĆANJE PRIHODA PRORAČUNA			
PROJEKCIJA ZA 2012.		PROJEKCIJA ZA 2013. I NAREDNE GODINE	
1 (I.6- II. 3)		2. (I.9. - 2.4)	
- 1.454.955.985		-2.172.433.978	

Nadalje predloženim izmjenama i dopunama Zakona postići će se bolja primjenjivost zakonskog teksta za sve osobe koje su obveznici doprinosa ili koje su dužne u skladu s njim postupati, te će se postići bolja naplata doprinosa.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu predloženoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U cilju provođenja plana Vlade Republike Hrvatske za gospodarski oporavak i razvoj poduzetništva i unutar toga plana mjeru povećanja troškovne konkurentnosti gospodarstva kao i osiguranja uravnoteženog priljeva i odljeva sredstava državnog proračuna ocjenjuje se da postoje osobito opravdani državni razlozi za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 86/08).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

Članak 1.

U Zakonu o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08, 152/08, 94/09 i 18/11) u članku 7. točka 35. riječi: „volonterskog ugovora“ zamjenjuju se riječima: „ugovora o stručnom osposobljavanju za rad“, riječi: „po toj osnovi“ brišu se, a iza riječi: „mirovinskom osiguranju“ dodaje se zarez i riječi: „osim po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti,“.

U članku 7. točka 45. riječi : „i dodatka na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju“ brišu se.

Članak 2.

U članku 14. stavak 1. točka 1. riječi: „po stopi od 15%“ zamjenjuju se riječima: „po stopi od 13%“.

Članak 3.

U članku 22. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Osnovicom za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa smatraju se i iznosi ostalih primitaka od nesamostalnog rada koji bi bili oporezivi porezom na dohodak da odredbama međudržavnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno.“.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3., riječi: „ iz stavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. i 2.“.

Članak 4.

U članku 30. iza riječi: „članka 22. ovoga Zakona“ briše se zarez i riječi: „oporezivih porezom na dohodak,“.

Članak 5.

U članku 37. stavak 2. riječi: „niti viša od najviše mjesečne osnove“ brišu se.

Članak 6.

U članku 38. iza riječi „članka 22. ovoga Zakona“ briše se zarez i riječi: „oporezivih porezom na dohodak,“.

Članak 7.

U članku 61. iza točke 2. dodaju se točke 3. i 4. koje glase:

„ 3. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem

4. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem“

Dosadašnje točke 3. i 4. postaju točke 5. i 6.

Članak 8.

U članku 62. riječi „točke 1., 2. i 3.“ zamjenjuju se riječima „točke 1., 2., 3., 4. i 5“.

Članak 9.

U članku 133. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Porezna uprava može, na zahtjev osiguranika ili po službenoj dužnosti, utvrditi novi iznos osnovice s početkom primjene za godinu koja slijedi iza godine u kojoj je promjena nastala, ako se:

1. promjeni iznos mirovine ili invalidnine i to za više od 5% u odnosu na iznos mjesečne osnovice utvrđene sukladno stavku 2. ovog članka;
2. promijeni srednji tečaj kune za inozemnu valutu u kojoj se isplaćuje mirovina ili invalidnina za više od 5% u odnosu na iznos mjesečne osnovice utvrđene sukladno stavku 2. ovog članka.“

Članak 10.

U članku 203. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovog članka obvezniku doprinosa iz stavka 1. ovog članka koji zahtjev podnese u roku 15 dana od dana stjecanja svojstva osiguranika, obveza doprinosa prema višoj mjesečnoj osnovici može se, na njegov zahtjev, utvrditi s danom početka razdoblja osiguranja.“

Stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 11.

U članku 218. stavak 1. točka 1. riječ „obvezno“ briše se.

Članak 12.

Iza članka 230. dodaje se članak 230.a koji glasi:

„Članak 230.a

Za osiguranike kojima je svojstvo u osiguranju utvrđeno za razdoblje koje prethodi godini u kojoj je pokrenut postupak za utvrđivanje svojstva osiguranika, zastara prava na utvrđivanje doprinosa po toj osnovi počinje teći nakon isteka godine u kojoj je utvrđeno svojstvo u osiguranju“.

Članak 13.

U članku 236. iza stavka 1. dodaju se stavci 2., 3., 4. i 5. koji glase:

„ (2) Obveznik obračunavanja doprinosa može zatražiti ispravak podataka o iznosima obveze doprinosa iskazanih u obračunskoj prijavi iz stavka 1. ovog članka, ako se naknadno izmjene okolnosti koje utječu na obvezu doprinosa i to u roku godine dana od dana nastupa izmijenjenih okolnosti.

(3) Izmijenjenim okolnostima smatraju se nove činjenice utvrđene od strane nositelja osiguranja, a koje se odnose na:

1. osnovu osiguranja,
2. početak odnosno prestanak osiguranja,
3. bolovanje na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja ili sredstava državnog proračuna,
4. pravo na dopust ili pravo na rad s pola radnog vremena kao roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju,
5. ostali razlozi koji utječu na status u osiguranju.

(4) Ispravak podataka o iznosima obveze doprinosa iskazanih u obračunskoj prijavi provodi Porezna uprava u posebnom postupku.

(5) Postupak kojim se provodi ispravak podataka o iznosima obveze doprinosa iskazanih u obračunskoj prijavi propisat će ministar financija.“.

Članak 14.

U članku 239. stavak 1. iza riječi: „koji su sami obveznici“ dodaje se riječ: „doprinosa“, a iza riječi: „rješenjem“ dodaju se riječi: „po službenoj dužnosti bez provedbe ispitnog postupka“.

Članak 15.

U članku 240. stavak 1. iza riječi: „rješenjem“ dodaju se riječi: „po službenoj dužnosti bez provedbe ispitnog postupka“.

Članak 16.

Iza članka 245. dodaje se naslov 7.a i članci 245.a i 245.b koji glase:

„7.a Prijeboj obveze doprinosa s potraživanjem po osnovi ugovornog odnosa s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje

Članak 245.a

(1) Poslodavcu koji je istovremeno ugovorni subjekt s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje te po osnovi tog ugovornog odnosa ima potraživanja, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja, iznos potraživanja do iznosa duga obustavit će se radi prijeboga s dugom za doprinose.

(2) Način postupanja radi prijeboga potraživanja poslodavca i njegovih obveza na ime doprinosa i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisat će ministar financija.

Članak 245.b

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje, a istovremeno je ugovorni subjekt s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje te po osnovi tog ugovornog odnosa ima potraživanja, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za svoje osobno osiguranje i/ili kao poslodavac ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja radnika, iznos potraživanja do iznosa duga obustavit će se radi prijeboga s dugom za doprinose.

(2) Način postupanja radi prijeboga potraživanja obveznika doprinosa i njegovih obveza na ime doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za zapošljavanje i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisat će ministar financija.“

Članak 17.

Iza članka 248. dodaje se naslov 11. i članak 248.a koji glase:

„11. Provedba plaćanja doprinosa

Članak 248.a

(1) Vlada Republike Hrvatske može uredbom propisati način provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici i subjekte provedbe plaćanja doprinosa utvrđenih sukladno odredbama:

1. članka 19. do 26. ovog Zakona za osiguranika po osnovi radnog odnosa,
2. članka 27. do 34. ovog Zakona za osiguranika po osnovi izabranih ili imenovanih osoba,
3. članka 35. do 41. ovog Zakona za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanog radnika,
4. članka 42. do 46. ovog Zakona za osiguranika po osnovi stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Uredbom iz stavka 1. ovog članka Vlada Republike Hrvatske propisuje i obveznike izvješćivanja, način, rok, te oblik i sadržaj izvješća o podnesenim nalogima za plaćanje doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za osiguranike iz stavka 1. ovog članka.

Članak 18.

Iza članka 252. dodaje se članak 252.a koji glasi:

„ (1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. subjekt provedbe plaćanje doprinosa koji ne provodi plaćanje doprinosa, sukladno Uredbi iz članka 248.a Zakona,
2. obveznik izvješćivanja, koji ne podnese izvješće sukladno Uredbi iz članka 248.a Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovog članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Ministar financija uskladiti će propise donesene radi provedbe Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 84/08, 152/08, 94/09 i 18/11) s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 20.

(1) Stopa doprinosa iz članka 2. ovoga Zakona primjenjuje se kod utvrđivanja obveze doprinosa koje su nastale za staž u osiguranju nakon 30. travnja 2012., osim za osiguranike koji su sami obveznici plaćanja doprinosa iz članka 238. stavak 3. Zakona.

(2) Za obveze doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak kada je dužničko – vjerovnički odnos, na temelju kojeg je nastala obveza isplate, nastao do 30. travnja 2012. primjenjuju se odredbe Zakona o doprinosima (»Narodne novine«, broj 84/08, 152/08, 94/09, i 18/11.).

Članak 21.

Ovaj Zakon objavljuje se u „Narodnim novinama“ i stupa na snagu 1. ožujka 2012., osim članka 2. ovog Zakona koji stupa na snagu 1. svibnja 2012.

Klasa: 011-01/12-01/40

Ur.broj: 513-07-21-01/12-1

OBRAZLOŽENJE

UZ ČLANAK 1.

Prema odredbama Zakona o radu raniji pojam „volonterskog ugovora“ zamijenjen je pojmom „ugovora o stručnom osposobljavanju za rad“, te se odredbe članka 7. točke 35. Zakona usklađuju s odredbama Zakona o radu. Riječi „po toj osnovi“ su brisane kako bi nedvosmisleno bilo propisano da se osobe koje imaju evidentiran staž u mirovinskom osiguranju ne smatraju osobama koje se prvi put zapošljavaju. Dopunama članka 7. točke 35. od ovog pravila izuzimaju se osobe koje imaju evidentiran staž s osnove roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti, a za koje se prema navedenoj osnovi plaćao doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, kao jedna od poticajnih mjera u sklopu pronatalitetne politike.

Članak 7. točka 45. usklađuje se s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, prema kojima se dodatak na mirovine smatra sastavnim dijelom mirovine.

UZ ČLANAK 2.

Stopa za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje smanjuje se s 15% na 13 %.

UZ ČLANAK 3.

Novim stavkom 2. u članku 22. propisuje se da obveza doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa prema ostalim primicima od nesamostalnog rada koji se osiguraniku isplaćuju uz ugovorenu plaću, postoji i u slučaju kada navedeni primici, sukladno odredbama međudržavnih ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, ne bi bili oporezivi.

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. uređuje se nomotehnički.

UZ ČLANAK 4.

Odredbe članka 30. usklađuju se s dopunjenim člankom 22. Zakona.

UZ ČLANAK 5.

Riječi „niti viša od najviše mjesečne osnovice“ brišu se kao suvišne iz razloga što je odredbom članka 204. stavak 2. točka 3. Zakona propisano da se najviša mjesečna osnovica utvrđuje i primjenjuje za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi izaslanog radnika.

UZ ČLANAK 6.

Odredbe članka 38. usklađuju se s dopunjenim člankom 22. Zakona.

UZ ČLANAK 7.

U članku 61. dodane su nove točke 3. i 4. kojima je propisano da se osiguranicima s osnove pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi obračunavaju i dodatni doprinosi za mirovinska osiguranja za staž osiguranja s povećanim trajanjem, čime se odredbe Zakona, usklađuju s odredbama Pomorskog zakonika, prema kojima pomorci za vrijeme provedeno u plovidbi imaju pravo na staž osiguranja s povećanim trajanjem.

Kako su dodane nove točke 3. i 4., dosadašnje točke 3. i 4. postaju točke 5. i 6.

UZ ČLANAK 8.

Odredbe članka 62. usklađuju se s dopunjenim člankom 61. Zakona.

UZ ČLANAK 9.

Stavak 3. članka 133. izmijenjen je kako bi se Poreznoj upravi omogućilo da, na zahtjev osiguranika ili po službenoj dužnosti, utvrdi novi iznos osnovice za obračun doprinosa osiguraniku po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva ukoliko bi se iznos mirovine ili invalidnine, temeljem kojega se utvrđuje osnovica, promijenio za više od 5% u odnosu prema važećoj mjesečnoj osnovici.

UZ ČLANAK 10.

U članku 203. dodaje se novi stavak 5. kojim se samostalnim obveznicima doprinosa omogućava plaćanje doprinosa prema izabranoj višoj osnovici s danom početka osiguranja.

Kako je dodan novi stavak 5., dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

UZ ČLANAK 11.

Članak 218. stavak. 1. točka 1. uređuje se nomotehnički.

UZ ČLANAK 12.

Novim člankom 230.a uređuje se pitanje kada počinje teći zastara prava na utvrđivanje doprinosa za osiguranike kojima nositelji osiguranja, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, status u osiguranju utvrđuju unatrag.

UZ ČLANAK 13.

U članku 236. dodaju se novi članci 2., 3., 4. i 5. kojima je obveznicima obračunavanja doprinosa dana mogućnost podnošenja zahtjeva za ispravak podataka o iznosima obveze doprinosa iskazanih u obračunskoj prijavi u slučaju kada se obveza doprinosa iz prijave temelji na statusu u

osiguranju koji je naknadno izmijenjen od strane nositelja osiguranja, te je dana ovlast ministru financija da propiše postupak kojim se provodi ispravak podataka.

UZ ČLANAK 14.

Dopunom članka 239. stavak 1. želi se istaknuti da Porezna uprava, osiguranicima koji su sami obveznici doprinosa te plaćanja doprinosa za osobno osiguranje, po službenoj dužnosti i bez provođenja ispitnog postupka donosi rješenje o mjesečnoj osnovici i iznosima doprinosa.

UZ ČLANAK 15.

Dopunom članka 240. stavak 1. želi se istaknuti da Porezna uprava, osiguranicima koji su obveznici doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti po službenoj dužnosti i bez provođenja ispitnog postupka donosi rješenje o godišnjoj osnovici i iznosima doprinosa.

UZ ČLANAK 16.

Novim člancima 245.a i 245.b za poslodavca koji je istovremeno ugovorni subjekt s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja te obveznika doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje a istovremeno je ugovorni subjekt s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za svoje osobno osiguranje i/ili kao poslodavac ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja radnika, propisuje se obveza prijetoja potraživanja po osnovi ugovornog odnosa s dugom za doprinose.

UZ ČLANAK 17.

Novim člankom 248.a propisuje se Vladi Republike Hrvatske mogućnost da uredbom propiše način provedbe i kontrole naplate doprinosa i isplate plaće, kao i obveznike izvješćivanja, način izvješćivanja i rokove.

UZ ČLANAK 18.

Novim člankom 252.a propisuju se novčane kazne za kršenje odredaba članka 248.a Zakona.

UZ ČLANAK 19.

Ovim je člankom ministar financija ovlašten kako bi mogao uskladiti provedbene propise donesene radi provedbe odredaba ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

UZ ČLANAK 20.

Ovim se člankom uređuje pitanje primjene propisa.

UZ ČLANAK 21.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu Zakona, a to je 1.ožujka 2012., osim članka 2. ovog Zakona koji stupa na snagu 1. svibnja 2012.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA O DOPRINOSIMA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 7.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. djelatnost obrta samostalna je djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti upisana u obrtni registar, sukladno propisima o obrtu, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
2. djelatnost trgovca pojedinca samostalna je djelatnost upisana u registar trgovačkog suda kao trgovac pojedinac, sukladno propisima o trgovačkim društvima, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
3. djelatnost slobodnog zanimanja samostalna je djelatnost fizičke osobe koja je po osnovi obavljanja te djelatnosti obvezno osigurana, a ta je djelatnost:
 - 3.1. upisana u registar tijela državne uprave mjerodavnog za izdavanje odobrenja fizičkim osobama za obavljanje profesionalne djelatnosti, sukladno posebnim propisima, ili je
 - 3.2. upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja na osnovi članstva u strukovnoj udruzi ili strukovnoj komori ili na njezin zahtjev;
4. djelatnost poljoprivrede i šumarstva samostalna je djelatnost fizičke osobe upisana u registar tijela mjerodavnog za poljoprivredu, ili je, na njezin zahtjev, upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja te djelatnosti te je obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
5. ostale samostalne djelatnosti jesu djelatnosti fizičkih osoba s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti upisane su u registar obveznika poreza na dohodak te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nositelju je ta djelatnost osnovno zanimanje i po toj se osnovi, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, smatra obvezno osiguranom osobom, a to su:
 - 5.1. djelatnosti za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja i registracije,
 - 5.2. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,
 - 5.3. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,
 - 5.4. ostale djelatnosti upisane u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti i po osnovi koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit;
6. druga djelatnost je samostalna djelatnost iz točke 1. do 5. ovoga članka koju nositelj djelatnosti obavlja istodobno uz osiguranje po osnovi radnog odnosa ili po bilo kojoj od osnova obveznih

osiguranja te s obrtom izjednačenu djelatnost iz članka 18. stavka 1. točke 3. Zakona o porezu na dohodak;

7. doprinos iz osnovice jest doprinos obračunan po odbitku, sadržan je u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan, obustavlja se od primitka te je obveza osobe koja ostvaruje primitak;

8. doprinos na osnovicu jest doprinos obračunan prema propisanoj osnovici, nije sadržan u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan te je obveza sredstava isplatitelja primitka prema kojemu je obveza utvrđena ili samog osiguranika ili druge osobe kojoj je propisana obveza doprinosa u korist osiguranika;

9. drugi dohodak je primitak ili dio primitka od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak. Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi kojega se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada kada ga poslodavac isplaćuje ili daje u naravi bivšem radniku ili drugoj osobi umjesto bivšeg radnika, a taj se primitak ne odnosi na naknadu za rad za trajanja radnog odnosa niti je primitak stečen unutar vremena u kojem je postojao radni odnos;

10. izaslani radnik jest:

10.1. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja poslova za poslodavca, a koja sukladno propisima o obveznim osiguranjima i međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju za vrijeme rada u inozemstvu ostaje u sustavu obveznih osiguranja Republike Hrvatske, te

10.2. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja dužnosti u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske, i

10.3. osoba koja je od inozemnog poslodavca upućena na rad u tuzemno društvo, a sukladno odredbama međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju ima uređen status u osiguranju države poslodavca;

11. osnovica za obračun doprinosa iznos je, općenito, prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određeno razdoblje u osiguranju;

12. godišnja osnovica iznos je prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određenu godinu po osnovi obavljanja druge djelatnosti;

13. mjesečna osnovica propisani je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose, ovisno o osnovi osiguranja, za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju i za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;

14. najniža mjesečna osnovica najniži je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju te za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja u slučaju nezaposlenosti za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;

15. najviša mjesečna osnovica najviši je iznos do kojega je obveza obračunati i uplatiti doprinose za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje kada je osnovica za obračun doprinosa plaća;

16. najviša godišnja osnovica najviši je iznos do kojega je obveza uplatiti doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema svim osnovama za jednu godinu;

17. naknada njegovatelju primitak je što ga isplatitelj naknade, prema posebnom propisu, isplaćuje osobi koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata, a ukupan iznos naknade (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos koji se isplaćuje toj osobi;

18. naknada plaće primitak je koji je isplaćen ili je trebao biti isplaćen osiguraniku kao pravo po osnovi obveznih osiguranja ili pravo prema posebnom propisu;

19. naknada športskom sucu i delegatu primitak je od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a isplaćuje se kao naknada za sudjelovanje na natjecanjima amaterskih športskih klubova koja se održavaju u skladu s aktom o sustavu natjecanja određenoga nacionalnoga športskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih športskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova koja se, u skladu s propisima o športu, održavaju u Republici Hrvatskoj te prema kriterijima uređenima propisom koji donosi ministar financija na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa;

20. naknada za autorsko pravo ili srodna prava jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

21. naknada za umjetničko djelo jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

22. njegovatelj je fizička osoba koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata u skladu s posebnim propisom po kojoj je osnovi i osigurana;

23. plaća je primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

24. ostali primici jesu primici što ih poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, pored plaće, isplaćuje ili daje u naravi ili ih je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primitaka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

25. poduzetnička plaća jest primitak što ga sebi za određeni mjesec isplaćuje osiguranik po osnovi samostalnih djelatnosti iz točke 1. do 6. ovoga članka koji od tih djelatnosti utvrđuje dobit, od kojega se primitka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

26. poslodavac je poslovni subjekt za kojega radnik u radnom odnosu, u skladu s propisima o radu i drugim propisima koji uređuju radne odnose, obavlja određene poslove, te:

26.1. inozemna organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ne uživa diplomatski imunitet (strano predstavništvo, podružnica, međunarodna organizacija i ustanova),

26.2. inozemna fizička osoba koja za svoje osobne potrebe zapošljava druge fizičke osobe,

26.3. diplomatska misija i konzularni ured strane države te međunarodna organizacija ili predstavništvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji uživaju diplomatski imunitet i

26.4. diplomatski predstavnik – konzul u Republici Hrvatskoj koji za svoje osobne potrebe zapošljava hrvatske državljane;

27. poslovni subjekti su pravne osobe i tijela državne i javne uprave, tijela jedinica lokalne samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave te fizičke osobe i skupine osoba koje nemaju svojstvo pravne osobe ako su poslodavci ili ako isplaćuju primitke za koje je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa;

28. preuzimatelj obveze poslovni je subjekt koji preuzme obvezu plaćanja doprinosa umjesto obveznika doprinosa;

29. brisana

30. prosječna plaća je prosječni iznos mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku. Sastoji se od iznosa doprinosa koji se obračunavaju iz osnovice te od iznosa poreza i prireza porezu na dohodak i od neto iznosa, a služi za izračun mjesečnih osnovica i najniže mjesečne osnovice, najviše mjesečne osnovice, najviše godišnje osnovice i godišnje osnovice za obračun doprinosa za razdoblje u obveznom osiguranju u godini koja slijedi iza godine na koju se prosječna plaća odnosi;

31. puno radno vrijeme jest najviše dopušteno radno vrijeme od 40 sati tjedno, osim ako zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije određeno puno radno vrijeme ili skraćeno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno;

32. nepuno radno vrijeme jest ugovoreno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno, odnosno u trajanju kraćem od tjednog radnog vremena uređenog zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu;

33. radni odnos jest odnos poslodavca i radnika uređen propisima o radu i drugim propisima o radu koji uređuju odnose poslodavca i radnika, odnosno dužnosnika i službenika ili namještenika;

34. izabrana ili imenovana osoba jest fizička osoba koja je po osnovi obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, od strane toga tijela, prijavljena na obvezna osiguranja;

35. osoba koja se prvi put zapošljava jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu, odnosno volonterskog ugovora prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja po toj osnovi nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju niti je staž mirovinskog osiguranja ostvario kod inozemnog nositelja obveznoga mirovinskog osiguranja;

36. mirovanje obveze doprinosa jest pravo obveznika doprinosa prema kojemu taj obveznik nema obvezu doprinosa u dijelu koji se odnosi na razdoblje, odnosno mjesec ili na dio mjeseca za koji ostvaruje pravo na naknadu plaće prema posebnom propisu, a na teret nositelja obveznih osiguranja odnosno državnog proračuna kao i u slučajevima korištenja prava na bolovanje bez prava na naknadu plaće u skladu s propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju;

37. registar obveznika doprinosa posebna je evidencija Porezne uprave o obveznicima doprinosa i o obveznicima koji su dužni sami utvrditi obvezu doprinosa odnosno obračunati iznose doprinosa i o tome izvijestiti Poreznu upravu;

38. saldo doprinosa iznos je doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za zdravstveno osiguranje dospelog a neuplaćenog ili više uplaćenog sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. što ga je Porezna uprava preuzela od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje dospelog a neuplaćenog (dug) ili više uplaćenog (preplata) sa stanjem na dan 1. siječnja 2005. što ga je Porezna uprava preuzela od Središnjeg registra osiguranika;

39. službeni put u inozemstvo jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca ili isplatitelja primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak, ili po potrebi samostalne djelatnosti iz točke 1. do 6. ovoga članka, u trajanju do 30 dana neprekidno;

40. službeni boravak u inozemstvu jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca radi obrazovanja, stručnog usavršavanja ili poslijediplomskog studija odnosno zbog drugih razloga a u tom razdoblju nije prekinut radni odnos niti je prekinuto osiguranje po istoj osnovi, u trajanju duljem od 30 dana neprekidno;

41. nositelji obveznih osiguranja jesu javne ustanove – zavodi koji obavljaju poslove obveznih osiguranja u skladu s propisima o obveznim osiguranjima;

42. umirovljenik je fizička osoba koja je stekla pravo iz obveznoga mirovinskog osiguranja od tuzemnog isplatitelja mirovine ili inozemnog isplatitelja mirovine sukladno međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju na starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu, obiteljsku mirovinu, invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad. Korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti koji je zaposlen ili obavlja djelatnost točke 1. do 5. ovoga članka ne smatra se umirovljenikom u smislu ovoga Zakona;

43. obračunska isprava je pisani dokument koji je dužan sastaviti obveznik obračunavanja doprinosa prije sastavljanja obračunske prijave (izvješća) te sadrži podatke o osiguraniku, vrsti i iznosu osnovice za obračun doprinosa, vrsti i iznosu obveze doprinosa i razdoblju na koje se osnovica i doprinosi odnose i druge podatke bitne za sastavljanje obračunske prijave;

44. roditelj njegovatelj je osoba sa statusom priznatim po osnovi roditelja djeteta kojemu je zbog održavanja kvalitete života potrebno pružanje specifične njege sukladno posebnom propisu;

45. mirovina je primitak koji se fizičkoj osobi - umirovljeniku isplaćuje po osnovi prava iz obveznog mirovinskog osiguranja Republike Hrvatske, osim invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad koja se isplaćuje umirovljenicima obvezno osiguranim po osnovi radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti i dodatka na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju;

46. prosječna neto plaća je prosječni iznos mjesečne neto plaće isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj - kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku i služi za utvrđivanje obveze doprinosa za razdoblje u osiguranju godine koja slijedi iza godine na koju se prosječna neto plaća odnosi;

47. nezaposlena osoba je osoba koja se kao nezaposlena vodi u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, sukladno propisima o zapošljavanju.

Članak 14.

(1) Za obvezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje – koji se obračunava po stopi od 15%

2. posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu – koji se obračunava po stopi od 10%

3. dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:

3.1. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće uključujući i iznos prosječne plaće (dalje u tekstu: do iznosa prosječne neto plaće) - obračunava po stopi od 1%,

3.2. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće - obračunava po stopi od 3% i

3.3. za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe - obračunava po stopi od 5%.

4. doprinosi za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, i to:

4.1. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5% i

4.2. posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5%.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona i za osiguranika po osnovi svećenik i drugi vjerski službenici vjerske zajednice iz članka 9. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se po stopi od 7,5%.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka, za osiguranu osobu koja boravi u inozemstvu na službenom putu, posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu obračunava se po stopi od 20%.

(4) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti plaćaju se na način kako je uređeno naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija i sukladno s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Članak 22.

(1) Osnovicom za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa smatraju se i iznosi ostalih primitaka od nesamostalnog rada, oporezivih porezom na dohodak.

(2) Ostalim primicima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito:

1. primici po osnovi naknada, potpora, nagrada, darova, dnevnica, terenskog dodatka, pomorskog dodatka i otpremnine isplaćeni iznad neoporezivih iznosa, sukladno propisima o porezu na dohodak,

2. primici radi prekida radnog odnosa,

3. premije osiguranja što ih poslodavac na teret svojih sredstava a u korist radnika plaća za životno osiguranje s obilježjem štednje te za dopunsko i privatno zdravstveno osiguranje, dobrovoljno mirovinsko osiguranje ili za osiguranje imovine radnika,

4. ostali primici što ih poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljeni rad sukladno ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu a ti se primici ne odnose na naknadu za rad u određenom mjesecu, kao što su: dodatna plaća (izvan redovitih mjesečnih plaća), bonus za postignute rezultate i ostali slični primici od nesamostalnog rada.

Članak 30.

Osnovicom za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi imenovane ili izabrane osobe smatraju se i iznosi ostalih primitaka iz članka 22. ovoga Zakona, oporezivih porezom na dohodak, što ih osiguraniku isplaćuje predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe.

Članak 37.

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa iznos je što ga utvrđuje poslodavac polazeći od najviše mjesečne plaće koju bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%.

(2) Mjesečna osnovica prema stavku 1. ovoga članka ne može za rad s punim radnim vremenom biti niža od najniže mjesečne osnovice uvećane za 20% niti viša od najviše mjesečne osnovice.

(3) O iznosima mjesečnih osnovica za obračun doprinosa za izaslane radnike i za pojedina radna mjesta odnosno poslove i zadaće koje obavlja izaslani radnik poslodavac donosi opći akt sukladno odredbama propisa o radu.

Članak 38.

Mjesečnoj osnovici utvrđenoj prema članku 37. ovoga Zakona dodaju se i iznosi ostalih primitaka iz članka 22. ovoga Zakona, oporezivih porezom na dohodak, što ih poslodavac, pored plaće za rad u inozemstvu, isplaćuje osiguraniku.

Članak 61.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici koju propisuje ministar mora, sukladno posebnom propisu, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu.

Članak 62.

Doprinosi iz članka 61. točke 1., 2. i 3. ovoga Zakona dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, a doprinos iz članka 61. točke 4. ovoga Zakona do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjesečje.

Članak 133.

(1) Podatak o iznosu mirovine i invalidnine osiguranik dokazuje u postupku prijave na osiguranje, odnosno u postupku utvrđivanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Mirovina ili invalidnina koja se zaprimi u inozemnoj valuti preračunava se u kunsku vrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan stjecanja svojstva osiguranika.

(3) Ako se promijeni srednji tečaj kune za inozemnu valutu u kojoj se isplaćuje mirovina ili invalidnina, i to za više od 5% u odnosu na iznos mjesečne osnovice utvrđene sukladno stavku 2. ovoga članka, Porezna uprava može, na zahtjev osiguranika ili po službenoj dužnosti, utvrditi novi iznos osnovice s početkom primjene za godinu koja slijedi iza godine u kojoj je promjena nastala.

Članak 203.

(1) Obveznik doprinosa kojemu je osnovica za obračun doprinosa propisana u mjesečnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenoga koeficijenta, a sam je obveznik doprinosa za svoje osiguranje, može izabrati višu osnovicu za obračun doprinosa od mjesečne osnovice propisane za osnovu po kojoj je osiguran.

(2) Radi izbora više osnovice, osiguranik može izabrati viši koeficijent za izračun više osnovice, a to mogu biti koeficijenti: 1,0 ili 2,0 ili 3,0 ili 4,0 ili 5,0 ili 6,0.

(3) Viša mjesečna osnovica primjenjuje se za obračun svih doprinosa koji su propisani prema osnovi osiguranja osiguranika koji je izabrao višu osnovicu.

(4) Obveza doprinosa prema višoj mjesečnoj osnovici nastaje od prvoga dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i prestaje posljednjeg dana u mjesecu u kojem je podnesen zahtjev za prestanak obveze prema višoj osnovici.

(5) Način postupka i uvjete radi odabira više osnovice za obračun doprinosa propisat će ministar financija.

Članak 218.

(1) Mirovanje obveze doprinosa utvrđuje Porezna uprava, i to:

1. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona na temelju podatka Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje o početku i o prestanku bolovanja,

2. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona na temelju podatka Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje o tome da je odobreno pravo na dopust zbog njege djeteta ili pravo na rad s pola punoga radnog vremena te na temelju podatka o početku i o prestanku ostvarivanja toga prava.

(2) Način dostave podataka o početku i prestanku prava i postupanja u skladu sa stavkom 1. ovoga članka propisat će ministar financija.

Članak 230.

Apsolutni rok zastare prava na obračun obveze doprinosa i kamata te na pokretanje prekršajnog postupka i na naplatu doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, kao i zastare prava

obveznika na povrat više plaćenih doprinosa, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni nastupa za deset godina, računajući od dana kada je zastara počela prvi put teći.

Članak 236.

Izvjешće koje je Poreznoj upravi dužan podnositi obveznik obračunavanja doprinosa smatra se obračunskom prijavom i ovršnom ispravom, u smislu odredaba Općega poreznog zakona.

Članak 239.

(1) Osiguranicima koji su sami obveznici te obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje, a mjesečna osnovica propisana im je u stalnom mjesečnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i propisanog koeficijenta, Porezna uprava rješenjem utvrđuje obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose te razdoblje na koje se obveza odnosi.

(2) Rješenje prema stavku 1. ovoga članka donosi se za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu), a mjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem konačna su obveza i vrijede do prestanka osiguranja, do promjene osnove osiguranja ili do prestanka obveze doprinosa utvrđene sukladno odredbi članka 221. stavka 2. ovoga Zakona, a najdulje do posljednjeg dana u godini na koju se obveza odnosi.

(3) Do donošenja rješenja prema stavku 1. ovoga članka obveznik je dužan plaćati predujam za svaku vrstu doprinosa propisanu prema osnovi osiguranja i u iznosu – umnošku iznosa prosječne plaće i koeficijenta propisanog za obračun mjesečne osnovice za određenu osnovu osiguranja te propisane stope za obračun doprinosa. Mjesečni iznos predujma dopriveda na naplatu u rokovima propisanim za uplatu doprinosa za istu osnovu osiguranja.

Članak 240.

(1) Obveznicima doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti Porezna uprava rješenjem utvrđuje obvezu doprinosa te iznos godišnje osnovice, vrste doprinosa i godišnje iznose doprinosa koje je dužan platiti.

(2) Rješenje prema stavku 1. ovoga članka donosi se za obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu) za koje postoji obveza, a godišnje obveze doprinosa utvrđene rješenjem konačna su obveza.

Članak 245.

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje i, prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju ostvario pravo na povrat na naknadu plaće za vrijeme bolovanja na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za svoje osobno mirovinsko osiguranje i/ili kao poslodavac ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja radnika, iznos naknade plaće do iznosa duga obustavit će se radi prijeboja s dugom za doprinose.

(2) Način postupanja radi prijeboja potraživanja obveznika doprinosa i njegovih obveza na ime doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za zapošljavanje i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisat će ministar financija.

Članak 248.

- (1) Za obveznike doprinosa koji su ovim Zakonom određeni i kao obveznici plaćanja doprinosa za svoje osobno osiguranje, obvezu plaćanja doprinosa može preuzeti treća osoba – preuzimatelj.
- (2) Preuzimatelj se smatra solidarnim dužnikom u smislu odredaba Općega poreznog zakona, a obveza doprinosa evidentira se na poreznom broju osiguranika – dužnika.
- (3) Način postupanja, odnosno preuzimanja obveze plaćanja doprinosa propisat će ministar financija.

Članak 252.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osiguranik koji je sam obveznik doprinosa za svoje osobno osiguranje ako dospjelu obvezu doprinosa ne uplati u roku, i to:

1. osiguranik po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi (članak 62.),
2. osiguranik po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja (profesionalne), vrhunskih športaša i šahista, poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti (članak 67.),
3. osiguranik po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i poljoprivrede koji od tih djelatnosti porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku (članak 71.),
4. osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja umjetnika ili športaša koji prema primicima od djelatnosti porez na dohodak plaćaju po odbitku (članak 75.),
5. osiguranik po osnovi poljoprivrede (članak 89.),
6. osiguranik po osnovi člana uprave trgovačkog društva (članak 93.),
7. osiguranik po osnovi svećenik i drugi član vjerske zajednice (članak 98.),
8. osiguranik po osnovi zaposlenja u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i poslodavaca (članak 106.),
9. osiguranik po osnovi zaposlenja u tuzemstvu kod poslodavca sa sjedištem u inozemstvu (članak 110.),
10. osiguranik po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva (članak 134.),
11. osiguranik po osnovi osobe koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi (članak 154.),
12. nositelj osiguranja za osobu osiguranu po osnovi člana obitelji osiguranika koji je zaposlen u inozemstvu (članak 158.),
13. osiguranik po osnovi stranca u Republici Hrvatskoj koji sam snosi troškove zdravstvene zaštite (članak 170.),
14. stranac – nositelj osiguranja za osiguranika po osnovi člana obitelji stranca (članak 174.),
15. obveznik doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti (članak 187.).

